

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2541 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการจ้างบัณฑิตอาสาและผู้มีประสบการณ์ด้านการเงินเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอ ซึ่งโครงการดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการว่างงานให้แก่บัณฑิตและผู้มีประสบการณ์ด้านการเงินโดยให้ปฏิบัติงานในท้องถิ่นของตน

โครงการจ้างบัณฑิตอาสาและผู้มีประสบการณ์ด้านการเงินเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านได้กำหนดภารกิจหนึ่งให้บัณฑิตอาสาเป็นผู้สำรวจข้อมูลผู้ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมในหมู่บ้าน โดยประชาชนกลุ่มเป้าหมายของการสำรวจ ได้แก่ ผู้ไม่มีงานทำและพร้อมจะทำงาน ผู้ไม่มีงานทำและไม่พร้อมจะทำงาน และผู้ที่ประสบปัญหาด้านสังคม ซึ่งหากผลที่ได้จากการสำรวจมีความถูกต้องและชัดเจน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมก็จะสามารถนำไปใช้ในการสนับสนุนการตัดสินใจ การกำหนดนโยบาย การวางแผนปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพต่อไปได้ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะศึกษา วิเคราะห์วิธีการดำเนินการสำรวจและผลการสำรวจที่ผ่านมาเพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอยู่เสมอและสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจที่ทั้งภายในและภายนอกมีผลกระทบต่อภาวะการจ้างงานและการว่างงาน
2. เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ข้อมูลการว่างงานที่ได้จากการสำรวจของบัณฑิตอาสาตามโครงการจ้างบัณฑิตอาสาและผู้มีประสบการณ์ด้านการเงินเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม โดยเปรียบเทียบกับข้อมูลการว่างงานของหน่วยงานอื่นที่ได้มีการจัดเก็บไว้
3. เพื่อเสนอแนะและให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการนำข้อมูลการว่างงานไปใช้ประโยชน์ และแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาแนวโน้มสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกและของประเทศที่มีผลกระทบต่อการทำงานและการว่างงานจากข้อมูลสถิติและเอกสารผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบความแตกต่างหรือสอดคล้องกันของข้อมูลการว่างงานในภาพรวมทั่วประเทศและในระดับจังหวัดของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กรมการปกครอง และสำนักงานสถิติแห่งชาติ
3. ศึกษา วิเคราะห์วิธีการบริหารจัดการระบบการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

ข้อจำกัดของการศึกษา

1. ช่วงเวลาที่ทำการศึกษา การประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการสำรวจด้วยโปรแกรมประมวลผลคอมพิวเตอร์ยังไม่แล้วเสร็จ จึงทำให้ไม่สามารถดูรายละเอียดทะเบียนข้อมูลผู้ว่างงานรายบุคคลได้ ข้อมูลการว่างงานที่รวบรวมมาเพื่อดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ จึงเป็นเพียงข้อมูลที่ได้จากสรุปผลการสำรวจเบื้องต้นที่เป็นสถิติจำแนกตามพื้นที่เท่านั้น
2. ระยะเวลาในการศึกษามีจำกัด ผู้ศึกษาจึงทำการศึกษาเฉพาะข้อมูลด้านการว่างงานเท่านั้น ประกอบกับมีหลายหน่วยงานที่มีการรวบรวมข้อมูลการว่างงานไว้เช่นกัน จึงทำให้สามารถนำผลการสำรวจมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกันได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. การศึกษาครั้งนี้ไม่ใช้การติดตามและประเมินผลการสำรวจ ผู้ศึกษาจึงไม่ศึกษาเจาะลึกถึงปัญหาการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ที่เป็นสาเหตุให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง เช่น ปัญหาการกรอกแบบสอบถามผิดหรือไม่ชัดเจนของบัณฑิตอาสา ปัญหาความไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสำรวจของผู้ปฏิบัติ เป็นต้น

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบถึงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศที่มีผลกระทบต่อภาวะการจ้างงานและการว่างงาน
2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลการว่างงานของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมกับของหน่วยงานอื่นจะชี้ให้เห็นความน่าเชื่อถือของข้อมูลได้ในระดับหนึ่ง
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะไปเป็นแนวทางการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

บทที่ 2

สถานการณ์และสภาพปัญหาด้านแรงงาน

สถานการณ์เศรษฐกิจของโลก

ปัจจุบัน ประเทศต่างๆในโลกให้ความสำคัญ และความสนใจกับเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจ การแข่งขันทางเศรษฐกิจ และหาวิธีการลดเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรี แต่ขณะเดียวกันก็มีการรวมตัวกันทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่างๆ หรือในรูปอนุภูมิภาคต่างๆ เช่น เขตเศรษฐกิจยุโรปเขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือเขตการค้าเสรีอาเซียน เขตเศรษฐกิจสามฝ่ายระหว่างประเทศอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย เป็นต้น เพื่อส่งเสริมการค้าเสรีภายในกลุ่มของตนและสร้างอุปสรรคสำหรับประเทศที่อยู่นอกกลุ่ม

แนวนโยบายเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ในโลกที่เน้นเรื่องการแข่งขัน ประกอบกับระบบสื่อสารและการคมนาคมที่ดี มีประสิทธิภาพ สามารถแพร่กระจายไปได้ทั่วทุกแห่งในโลก ได้ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายฐานการผลิตและปัจจัยการผลิตได้ง่ายและรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนย้ายทุนและเทคโนโลยีในการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขด้านปัจจัยแรงงาน ลักษณะการเปลี่ยนแปลงในระบบการผลิตที่เกิดขึ้นดังกล่าว ทำให้บทบาทของบริษัทข้ามชาติที่มีบริษัทแม่อยู่ประเทศหนึ่ง และบริษัทลูกอยู่อีกประเทศหนึ่งมีบทบาทและความสำคัญเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ขณะเดียวกันการผลิตในลักษณะจ้างเหมาหรือรับช่วงงานจะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นด้วย

นอกจากนี้ มีแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงด้านการผลิตเพื่อสนองความต้องการของผู้บริโภคจากเดิมซึ่งผลิตสินค้าครั้งละมากๆ และเก็บสำรองไว้จำหน่าย ไปสู่การผลิตในปริมาณจำกัดแยกเป็นหลายประเภทเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยการทำให้กลุ่มนั้นมีความรู้สึกว่ามันได้ใช้สินค้าที่ไม่เหมือนคนอื่น หรือเป็นสินค้าพิเศษตามรสนิยมของตนเอง ซึ่งลักษณะการผลิตดังกล่าวทำให้อายุขัยของสินค้าแต่ละประเภทในตลาดเริ่มที่จะสั้นลง มีการใช้กระบวนการผลิตที่มีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดได้อย่างทันท่วงที ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนคุณสมบัติของแรงงานจากเดิม ซึ่งต้องการผู้ชำนาญเฉพาะด้านมาเป็นผู้มีทักษะฝีมือหลายรูปแบบ

นับแต่ พ.ศ. 2533 เป็นต้นมา ได้มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและการเมืองทั่วโลกที่ส่งผลกระทบต่อภาวะการจ้างงานของประเทศไทยอย่างมาก ประการแรก การล่มสลายของอดีตประเทศสังคมนิยม ทำให้เกิดตลาดเศรษฐกิจใหม่ๆ ที่เต็มไปด้วยแรงงานราคาถูก ประเทศสังคมนิยมที่เหลืออยู่ต่างก็หันมาใช้ระบบเศรษฐกิจเช่นเดียวกัน ทำให้ตลาดโลก ทั้งตลาดแรงงานและตลาดผลผลิตขยายกว้างใหญ่มากขึ้น ประการที่สอง การรวมกลุ่มเศรษฐกิจในทวีปยุโรปและทวีปอเมริกาก่อให้เกิดการประสานทุนและเทคโนโลยีในระดับสูงเข้ากับแรงงานราคาถูก ทำให้สามารถผลิตสินค้าคุณภาพสูงที่ราคาถูกได้มาก ประการที่สาม ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยพิกัดอัตราภาษีศุลกากรและการค้ารอบอุรุกวัย มีผลให้มีการลดภาษีการค้าระหว่างประเทศ และมีการขยายตลาดการนำเข้า-ส่งออกในขอบเขตทั่วโลก ประการสุดท้าย การเคลื่อนย้ายทุนและแรงงานอย่างเสรี มีผลให้การลงทุนเคลื่อนย้ายไปสู่แหล่งที่มีแรงงานราคาถูกกว่า และขณะเดียวกันแรงงานก็เคลื่อนย้ายไปสู่แหล่งที่มีค่าจ้างสูงกว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้ง 4 ประการนี้มีผลกระทบต่อภาวะการแข่งขันทางเศรษฐกิจและการค้าที่กดดันให้ไทยต้องเร่งรัดปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพทางการผลิตทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ ต้องอาศัยเทคโนโลยีและมีมือแรงงาน

สถานการณ์ทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

การพัฒนาของประเทศไทยที่ผ่านมา ได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องโดยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างต่อเนื่องในอัตราสูงเฉลี่ย ร้อยละ 10.5 ต่อปี จนถึงแผนพัฒนาฉบับที่ 7 (2535-2539) ช่วงครึ่งแรกของแผน (2535-2537) เศรษฐกิจของประเทศยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงจากแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 แต่ก็ยังอยู่ในระดับเฉลี่ยร้อยละ 7-8 ต่อปีซึ่งเป็นอัตราที่สูงเมื่อเทียบกับบางประเทศในกลุ่มเอเชีย-แปซิฟิก จากความสำเร็จในการพัฒนาประเทศดังกล่าวจึงทำให้ในปัจจุบันประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจจากภาคเกษตรกรรมไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการอย่างชัดเจน

มีการคาดการณ์ทางเศรษฐกิจว่า ทวีปเอเชียกำลังจะเป็นศูนย์กลางความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของโลก ทั้งนี้ เนื่องจากแต่ละประเทศล้วนแล้วแต่มีศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น จีน

เวียดนาม อินเดีย พม่า ฯลฯ และประเทศเหล่านี้ มีอัตราค่าจ้างแรงงานที่ต่ำกว่าประเทศไทยมาก ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตจากเดิม ซึ่งใช้ทรัพยากรธรรมชาติมาก และใช้แรงงาน ราคาถูกที่มีอยู่จำนวนมากเป็นหลัก ไปสู่กระบวนการผลิตที่ใช้ทุนและใช้เทคโนโลยีขั้นสูงขึ้น เพื่อทำการผลิต สินค้าที่เน้นคุณภาพ และตรงกับความต้องการของตลาดระดับกลางมากขึ้น ทั้งนี้ เพื่อรักษาสถานภาพการส่งออกและการแข่งขันในตลาดโลกไว้ให้ได้

ในช่วงปี 2526-2536 การผลิตสินค้าอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ 28 ต่อปี มีการกระจายสินค้าอุตสาหกรรมส่งออกมากขึ้น โดยที่สินค้าอุตสาหกรรมส่งออกของ ไทยส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ใช้แรงงานมาก ใช้วัตถุดิบในประเทศ เป็นอุตสาหกรรมลักษณะประกอบชิ้นส่วน เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีต่ำ หรือใช้เทคโนโลยีของต่างประเทศ ซึ่งมีกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี ให้แก่คนไทยน้อยมาก อย่างไรก็ตาม อนาคตของการพัฒนาอุตสาหกรรมในแนวเดิมดังกล่าวกำลังเผชิญกับ อุปสรรคที่จะทำให้การพัฒนาอุตสาหกรรมชะลอตัวลง นั่นคือประเทศไทยเริ่มขาดแคลนทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นวัตถุดิบในการผลิต ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ที่ดินมีราคาสูงขึ้น ค่าแรงมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ในขณะที่ประสิทธิภาพไม่ได้เพิ่มสูงขึ้น และที่สำคัญประการหนึ่ง คือ มีประเทศที่ใช้กลยุทธ์แบบเดียวกับ ประเทศไทยเกิดขึ้นอีกเป็นจำนวนมากและกำลังเป็นคู่แข่งที่สำคัญของประเทศไทยเช่น จีน เวียดนาม อินเดีย อินโดนีเซีย เป็นต้น

สำหรับการผลิตทางด้านเกษตร ซึ่งเคยเป็นสาขาหลักที่รองรับการจ้างงานของประเทศมากที่สุด ในขณะนี้กำลังมีการปรับเปลี่ยนในกระบวนการแข่งขัน การผลิตทางการเกษตร จำเป็นจะต้องเน้นในเรื่องคุณภาพของสินค้า ประสิทธิภาพของการผลิต และประสิทธิภาพของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ถึงแม้ว่ามีความจำเป็นต้องพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืน หรือการเกษตรแบบผสมผสาน หรืออาศัยธรรมชาติเป็น หลักสำหรับเกษตรกรรายย่อยก็ตาม แต่หากจะคำนึงถึงผลผลิตเพื่อการส่งออก ประเด็นดังกล่าวก็หลีกเลี่ยง ไม่ได้ที่จะต้องมีการใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานในการผลิตในระดับหนึ่ง

สภาพปัญหาด้านแรงงาน

สืบเนื่องจากภาวะการแข่งขันทางการค้าของตลาดโลกที่มีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ ประกอบกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เน้นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม และการใช้แรงงานเชิงพาณิชย์ในประเทศไทยที่ผ่านมา จึงทำให้สภาพปัญหาด้านแรงงานมีสาเหตุมาจากความเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ทางเศรษฐกิจทั้งในและนอกประเทศ

ในปัจจุบัน ภาวะเศรษฐกิจของโลกไม่มีความแน่นอนและเกือบทุกประเทศของโลกประสบกับภาวะวิกฤต ซึ่งก็มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย โดยนับตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา เศรษฐกิจของไทยได้ชะลอตัวลง ทำให้ประสบปัญหาหลายด้านทั้งทางด้านการเงิน การค้า การลงทุน ด้านค่าครองชีพ ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงสินค้ามีราคาสูงขึ้น ภาคธุรกิจหลายสาขาต้องปรับตัวให้สามารถดำรงอยู่ในภาวะวิกฤตดังกล่าว โดยการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและแรงงานที่มีฝีมือมาใช้ในการผลิตเพื่อให้สินค้ามีคุณภาพที่ดีและสามารถส่งออกสู่ตลาดโลกได้ จึงทำให้มีผลกระทบต่อภาวะการจ้างงานในประเทศ ดังนี้

1. การลดปริมาณการจ้างแรงงานที่มีฝีมือต่ำ หรือมีผลิตภาพต่ำ และเลิกจ้างในบางอุตสาหกรรม
2. ความล้มเหลวของภาคธุรกิจหลายสาขาในภาวะเศรษฐกิจตกต่ำมีปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้มีแรงงานที่ว่างงานมากขึ้น
3. นักลงทุนต่างประเทศจะเคลื่อนย้ายไปสู่แหล่งแรงงานราคาถูกกว่าประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลให้การจ้างงานในประเทศน้อยลง
4. การลักลอบเข้ามาทำงานในประเทศไทยของแรงงานต่างด้าวที่ผิดกฎหมาย ทำให้คนไทยเสียโอกาสการมีงานทำ

จากข้อมูลรายงานการสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี 2534-2541 ตามตารางที่ 1 ภาคผนวก ก พบว่าช่วงที่เศรษฐกิจขยายตัวสูง (2534-2539) จำนวนผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรสูงขึ้นทุกปี ในขณะที่ จำนวนผู้ไม่มีงานทำและผู้รอฤดูกาลมีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ และเมื่อถึงปี 2541 ในภาวะที่เศรษฐกิจของประเทศตกต่ำอย่างรุนแรง จำนวนผู้ไม่มีงานทำกลับสูงขึ้นอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยมีจำนวนผู้ไม่มีงานทำสูงจากปี 2540 เกือบสามเท่า (เพิ่มจาก 0.5 ล้านคน ในปี 2540 เป็น 1.3 ล้านคน ในปี 2541) และเมื่อพิจารณาจำนวนผู้มีงานทำในภาคเกษตรและผู้รอฤดูกาลก็มีปริมาณสูงขึ้นเช่นกัน แต่ผู้มีงานทำนอกภาคเกษตรกลับลดลง แสดงว่ากำลังแรงงานเริ่มทยอยกลับสู่ชนบทเพื่อกลับไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม จะเห็นว่าความเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างกำลังแรงงานเป็นตัวชี้วัดให้เห็นถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจที่มีต่อปัญหาด้านแรงงานได้อย่างชัดเจน

บทที่ 3

การจัดทำระบบข้อมูลการว่างงานและการนำไปใช้ประโยชน์

แนวนโยบายของรัฐ

จากความเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของโลกและความเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจภายในประเทศที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานอย่างรุนแรงตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น รัฐบาลในฐานะผู้บริหารประเทศได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว โดยได้กำหนดนโยบาย เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐใช้เป็นกรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาและช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบเหล่านั้น โดยคณะรัฐมนตรี (นายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี) ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2540 ซึ่งได้กำหนดให้การบรรเทาปัญหาการว่างงานเป็นนโยบายเร่งด่วนเพื่อช่วยเหลือผู้ว่างงานและถูกเลิกจ้าง โดยให้หน่วยงานภาครัฐใช้งบประมาณที่มีอยู่เพื่อขยายการจ้างงานโดยเฉพาะการจ้างงานในชนบท และแก้ไขปัญหาแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง และประสานความช่วยเหลือผู้ถูกเลิกจ้างอย่างเป็นเครือข่ายเชื่อมโยงทั่วประเทศ

เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2540 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกรอบนโยบายและมาตรการบรรเทาปัญหาการว่างงานตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเสนอ ซึ่งในกรอบนโยบายดังกล่าวได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการช่วยเหลือคนว่างงานและผู้ถูกเลิกจ้างในภาพรวม เพื่อให้หน่วยงานต่างๆ ประสานเชื่อมโยงการทำงานและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ โดยประกอบด้วย

- (1) มาตรการประหยัด หรือ ไทยช่วยไทย
- (2) การจ้างงานในชนบท
- (3) การแก้ไขแรงงานต่างด้าว
- (4) การส่งแรงงานไปทำงานต่างประเทศ
- (5) ส่งเสริมการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม
- (6) โครงการ “เกษตรทฤษฎีใหม่” ตามแนวพระราชดำริ
- (7) โครงการแสงสว่างแห่งอาชีพ
- (8) การสร้างงานชุมชนในภาวะเศรษฐกิจถดถอย (กทม.)
- (9) การสร้างงานชั่วคราวจากภาครัฐ สำหรับผู้ว่างงานที่มีการศึกษาระดับกลางและระดับสูง

ความสำคัญของข้อมูลการว่างงานต่อการแก้ไขปัญหา

ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาการว่างงานให้สัมฤทธิ์ผลและตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานภาครัฐจะต้องมีระบบข้อมูลผู้ว่างงานที่มีประสิทธิภาพ โดยการบริหารจัดการระบบข้อมูล ซึ่งได้แก่การกำหนดรูปแบบการเก็บ วิธีการเก็บข้อมูล และการบริหารมาตรฐานของข้อมูล ลดความซ้ำซ้อนข้อมูล การรวบรวมสถิติ รายงานต่าง ๆ จะชี้ให้เห็นสภาพปัญหา และความต้องการด้านแรงงานและสังคม มีความถูกต้องชัดเจน สามารถใช้เป็นเครื่องชี้แนวโน้มการวางแผนการจ้างงาน การลงทุน การฝึกอบรมและการฝึกอบรม และสามารถนำมาใช้ในการกำหนดนโยบาย การวางแผนปฏิบัติการ ตลอดจนการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ได้

การดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลการว่างงานในปัจจุบัน

จากสภาพการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจของประเทศที่มีผลกระทบต่อการจ้างงาน จึงทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานอยู่ตลอดเวลา ลักษณะข้อมูลผู้ว่างงานเป็นข้อมูลที่มีการเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ในปัจจุบันที่มีแนวโน้มการเลิกจ้าง และการว่างงานสูงขึ้น ได้มีการคาดการณ์ว่าแรงงานเหล่านั้นโดยส่วนใหญ่จะเคลื่อนย้ายกลับสู่ภูมิภาคของตนเอง ในการช่วยเหลือให้คนว่างงานและผู้ถูกเลิกจ้างให้มีความทำตามโครงการต่างๆ ภายใต้มาตรการแก้ไขปัญหาการว่างงานได้ตรงตามเป้าหมาย จำเป็นจะต้องทราบว่าบุคคลเหล่านั้นอยู่ในพื้นที่ใดของประเทศบ้าง ในปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐที่ได้มีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการว่างงาน มีดังนี้

โครงการระยะสั้น

1. การสำรวจข้อมูลผู้ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม ตามโครงการจ้างบัณฑิตอาสาและผู้มีประสบการณ์ด้านการเงินเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน ภายใต้มาตรการบรรเทาปัญหาการว่างงาน โดยกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้รับเงินสนับสนุนจากธนาคารพัฒนาเอเชีย ให้บัณฑิตอาสาดำเนินการสำรวจในปี 2542 4 รอบ
2. โครงการพัฒนาระบบข้อมูลการว่างงานเพื่อช่วยเหลือประชาชน ภายใต้มาตรการบรรเทาปัญหาการว่างงาน โดยกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากธนาคารพัฒนาเอเชียให้ดำเนินการสำรวจ 1 รอบ ในเดือนมีนาคม 2542 และได้รับเงินกู้มียาชาวาให้ดำเนินการสำรวจเพิ่มเติมอีก 2 รอบ ในเดือนกันยายน 2542 และเดือนมีนาคม 2543

โครงการต่อเนื่องและดำเนินการเป็นประจำทุกปี

1. การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรที่ราชอาณาจักร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2506 ปัจจุบันได้ทำการสำรวจปีละ 3 รอบ โดยรอบที่ 1 ทำการสำรวจในเดือน กุมภาพันธ์ (ช่วงนอกฤดูการเกษตร) รอบที่ 2 สำรวจในเดือนพฤษภาคม (ช่วงที่กำลังแรงงานใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน) และรอบที่ 3 สำรวจในเดือนสิงหาคม (เป็นช่วงฤดูการเกษตร) และตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นไป ได้เพิ่มการสำรวจอีก 1 รอบในเดือนพฤศจิกายน รวมเป็น 4 รอบ

รายละเอียดของการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลการว่างงานดังกล่าวมีดังนี้

การสำรวจข้อมูลผู้ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมตามโครงการจ้างบัณฑิตอาสา และมีประสบการณ์ด้านการเงินเสริมสร้างความเข้มแข็งศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้าน

เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นรายบุคคลจากประชากรในหมู่บ้านทั่วประเทศ

วิธีการสำรวจ ดำเนินการสำรวจข้อมูลจากครัวเรือนที่มีผู้ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมตามแบบ ทรส.1 (ภาคผนวก ข.) ในหมู่บ้านโดยบัณฑิตอาสา

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้แก่

- (1) ผู้ไม่มีงานทำและพร้อมจะทำงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป)
- (2) ผู้ไม่มีงานทำและไม่พร้อมจะทำงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป)
- (3) ผู้ประสบปัญหาด้านสังคม

ลักษณะข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ทะเบียนผู้ประสบปัญหาด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมรายบุคคลจำแนกตามพื้นที่ (หมู่บ้าน, ตำบล, อำเภอ/กิ่งอำเภอ, จังหวัด) ซึ่งประกอบด้วย แบบ ทรส.3 แบบ ทรส.4 และแบบ ทรส.5 ตามภาคผนวก ข.

ระยะเวลาการดำเนินการ ดำเนินการในปี 2542 กำหนดให้มีการสำรวจ 4 รอบ โดยมีคาบเวลาการสำรวจดังนี้

<u>รอบที่ 1</u>	1	มีนาคม	-	15	เมษายน	2542
<u>รอบที่ 2</u>	1	มิถุนายน	-	15	กรกฎาคม	2542

รอบที่ 3 16 สิงหาคม - 30 กันยายน 2542

รอบที่ 4 16 ตุลาคม - 30 พฤศจิกายน 2542

พื้นที่สำรวจ ทำการสำรวจพื้นที่ที่มีการจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมสหกรณ์ราษฎรประจำหมู่บ้านทั่วประเทศจำนวน 68,801 หมู่บ้าน

โครงการพัฒนาระบบข้อมูลการว่างงานเพื่อช่วยเหลือประชาชน

เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ว่างงานและผู้มีงานทำที่ยังมีจำนวนชั่วโมงทำงานต่ำในแต่ละพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน และท้องถิ่น

วิธีการสำรวจ ดำเนินการสำรวจจัดเก็บข้อมูลการว่างงานตามแบบสำรวจ (ภาคผนวก ค.) ในหมู่บ้านโดยกำนันผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานชุมชน คณะกรรมการชุมชนและผู้ที่ได้รับมอบหมายซึ่งถูกคัดเลือกโดยกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประธานชุมชน ร่วมกับบัณฑิตอาสา

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ว่างงานซึ่งเป็นบุคคลที่มีสัญชาติไทย อายุ 13 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็น

(1) ผู้ไม่มีงานทำและพร้อมที่จะทำงาน

(2) ผู้ทำงานน้อยกว่า 10 ชั่วโมง หรือน้อยกว่า 1 วันต่อสัปดาห์และพร้อมที่จะทำงานเพิ่ม

ลักษณะของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ ทะเบียนผู้ว่างงานและผู้มีงานทำต่ำกว่า 10 ชั่วโมง เป็นรายบุคคลจำแนกตามพื้นที่ (หมู่บ้าน, ตำบล, อำเภอ/กิ่งอำเภอ, จังหวัด)

ระยะเวลาการดำเนินการ ดำเนินการในปี 2542 กำหนดให้มีการสำรวจ 2 รอบ รอบที่ 1 ในเดือนมีนาคม และรอบที่ 2 ในเดือนกันยายน และดำเนินการในปี 2543 1 รอบ ในเดือนมีนาคม

พื้นที่สำรวจ ทำการสำรวจพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาล จำนวน 68,881 หมู่บ้าน

การสำรวจภาวะการทำงานของประชากรทั่วราชอาณาจักรของสำนักงานสถิติแห่งชาติ

เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนลักษณะต่าง ๆ ของแรงงานของประเทศ เพื่อประมาณจำนวนและลักษณะของกำลังแรงงานภายในประเทศและภายในจังหวัดต่างๆ ในระยะเวลาหนึ่งๆ

- วิธีการสำรวจ**
1. ดำเนินการสุ่มตัวอย่างครัวเรือนตัวอย่างโดยใช้ระเบียบวิธีการทางสถิติ
 2. พนักงานสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกในครัวเรือนที่ตกเป็นตัวอย่าง

กลุ่มเป้าหมาย ประชากรในวัยทำงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป) และประชากรนอกวัยทำงานที่ตกอยู่ในครัวเรือนตัวอย่าง

ลักษณะข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ จากข้อมูลที่เกิดขึ้นจากรวบรวมจากครัวเรือนตัวอย่างจะถูกนำมาประมาณจำนวนและลักษณะของกำลังแรงงานตามวัตถุประสงค์ของการสำรวจโดยวิธีการทางสถิติ ซึ่งจะได้ข้อมูลสถิติจากการสำรวจ ได้แก่

(1) จำนวนประชากรในวัยทำงาน (อายุ 13 ปีขึ้นไป) และจำนวนประชากรนอกวัยทำงานจำแนกตามเพศ

(2) จำนวนประชากรในวัยทำงาน จำแนกตามสถานภาพแรงงาน อายุ เพศสถานภาพสมรส การศึกษาที่สำเร็จ

(3) จำนวนผู้มีงานทำ จำแนกตามลักษณะที่น่าสนใจ เช่น อายุ เพศ การศึกษาที่สำเร็จ อาชีพ อุตสาหกรรม สถานภาพการทำงาน ชั่วโมงทำงาน

(4) จำนวนผู้ไม่มีงานทำ จำแนกตามลักษณะบางประการที่น่าสนใจ เช่นระยะเวลาในการหางานทำ งานที่ทำครั้งสุดท้าย เป็นต้น

ระยะเวลาการดำเนินการ ในแต่ละปีจะดำเนินการสำรวจ 4 รอบ ได้แก่

รอบที่ 1 เดือนกุมภาพันธ์ (ช่วงนอกฤดูกาลเกษตร)

รอบที่ 2 เดือนพฤษภาคม (ช่วงกำลังแรงงานใหม่ที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาเริ่มเข้าสู่ตลาดแรงงาน)

รอบที่ 3 เดือนสิงหาคม (ช่วงฤดูกาลเกษตร)

รอบที่ 4 เดือนพฤศจิกายน

พื้นที่สำรวจ ทั่วประเทศ

**การเปรียบเทียบข้อมูลการว่างงานของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
กับข้อมูลการว่างงานของกรมการปกครอง และข้อมูลการว่างงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ**

จากการสำรวจในรอบที่ 1 ของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กรมการปกครอง และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตามตารางที่ 2 ภาคผนวก ก. สามารถสรุปข้อมูลการว่างงาน จำแนกตามจังหวัดได้ดังนี้

1. ข้อมูลผู้ว่างงานในภาพรวมทั้งประเทศ

1.1 ข้อมูลของกรมการปกครอง มีจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศ 591,042 คน แยกเป็นรายภาค เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

(1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	418,387 คน (ร้อยละ 59.0)
(2) ภาคเหนือ	จำนวน	165,551 คน (ร้อยละ 24.0)
(3) ภาคกลาง	จำนวน	73,277 คน (ร้อยละ 10.0)
(4) ภาคใต้	จำนวน	45,809 คน (ร้อยละ 7.0)

1.2 ข้อมูลของกระทรวงแรงงานฯ มีจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศ 592,386 คน แยกเป็นรายภาค เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

(1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	353,909 คน (ร้อยละ 59.7)
(2) ภาคเหนือ	จำนวน	136,920 คน (ร้อยละ 23.1)
(3) ภาคกลาง	จำนวน	62,259 คน (ร้อยละ 10.5)
(4) ภาคใต้	จำนวน	39,298 คน (ร้อยละ 6.6)

1.3 ข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ มีจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศ 1,415,331 คน แยกเป็นรายภาค เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้

(1) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	จำนวน	890,598 คน (ร้อยละ 62.9)
(2) ภาคเหนือ	จำนวน	241,151 คน (ร้อยละ 17.0)
(3) ภาคกลาง	จำนวน	204,616 คน (ร้อยละ 14.5)
(4) ภาคใต้	จำนวน	78,966 คน (ร้อยละ 5.6)

2. ข้อมูลผู้ว่างงานในระดับจังหวัด

เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ว่างงานในแต่ละจังหวัดสามารถจัดอันดับจังหวัดได้ดังนี้

2.1 จังหวัดที่มีจำนวนผู้ว่างงานมากที่สุด 10 อันดับ เรียงจากมากไปหาน้อย

อันดับที่	ข้อมูลของกรมการปกครอง	ข้อมูลของกระทรวงแรงงานฯ	ข้อมูลของสำนักงานสถิติฯ
1	ขอนแก่น	บุรีรัมย์	มหาสารคาม
2	อุดรธานี	อุบลราชธานี	ขอนแก่น
3	อุบลราชธานี	ขอนแก่น	อุดรธานี
4	บุรีรัมย์	หนองคาย	ศรีสะเกษ
5	สุรินทร์	สุรินทร์	หนองบัวลำภู
6	ศรีสะเกษ	อุดรธานี	บุรีรัมย์
7	หนองคาย	ร้อยเอ็ด	สกลนคร
8	ร้อยเอ็ด	สกลนคร	อุบลราชธานี
9	มหาสารคาม	ศรีสะเกษ	หนองคาย
10	นครราชสีมา	มหาสารคาม	ร้อยเอ็ด

2.2 จังหวัดที่มีจำนวนผู้ว่างงานน้อยที่สุด 10 อันดับ เรียงจากน้อยไปหามาก

อันดับที่	ข้อมูลของกรมการปกครอง	ข้อมูลของกระทรวงแรงงานฯ	ข้อมูลของสำนักงานสถิติฯ
1	สมุทรสาคร	ภูเก็ต	อุทัยธานี
2	ตราด	สมุทรสงคราม	เพชรบุรี
3	สมุทรสงคราม	ตราด	อ่างทอง
4	ภูเก็ต	พังงา	แม่ฮ่องสอน
5	นนทบุรี	สมุทรสาคร	ตราด
6	พังงา	ประจวบคีรีขันธ์	สมุทรสงคราม
7	ประจวบคีรีขันธ์	จันทบุรี	ระนอง
8	กระบี่	กระบี่	สุราษฎร์ธานี
9	สตูล	นนทบุรี	ยะลา
10	ระนอง	เพชรบุรี	ภูเก็ต

ข้อสังเกตที่ได้จากการสำรวจ

1. เมื่อพิจารณาจำนวนผู้ว่างงานเปรียบเทียบระหว่างพื้นที่ที่จะพบว่า ผลการสำรวจของทั้ง 3 หน่วยงานเหมือนกัน โดยภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีผู้ว่างงานมากที่สุดอยู่ในช่วงร้อยละ 59-62.9 ของจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศ รองลงมาคือภาคเหนือมีผู้ว่างงานอยู่ในช่วงร้อยละ 17.0-24.0 ของจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศ ลำดับต่อมาคือภาคกลางอยู่ในช่วงร้อยละ 10.0-14.5 ของจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศ และภาคใต้มีจำนวนผู้ว่างงานน้อยที่สุดอยู่ในช่วงร้อยละ 5.6-7.0 ของจำนวนผู้ว่างงานทั่วประเทศ

2. จากการจัดอันดับจังหวัดตามจำนวนผู้ว่างงาน จะพบว่า ผลการสำรวจของทั้ง 3 หน่วยงานใกล้เคียงกัน กล่าวคือ 10 จังหวัดแรกที่มีผู้ว่างงานมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด และหากเปรียบเทียบจังหวัดทั้ง 10 จังหวัดดังกล่าว โดยไม่คำนึงถึงอันดับที่เรียง จะเห็นว่า 80% เป็นจังหวัดเดียวกัน สำหรับใน 10 อันดับแรกของจังหวัดที่มีผู้ว่างงานน้อยที่สุดส่วนใหญ่เป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคกลางและภาคใต้

3. ผลการสำรวจของกรมการปกครองและกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีผลใกล้เคียงกันมากกว่า ทั้งในด้านจำนวนผู้ว่างงานในแต่ละจังหวัด และผลการวิเคราะห์พื้นที่ที่มีปริมาณผู้ว่างงานมากที่สุดและน้อยที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากระเบียบวิธีการสำรวจเพื่อให้ได้ข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยมีขอบเขตการดำเนินการที่เหมือนหรือใกล้เคียงกันดังนี้

- (1) เป็นการจับเก็บข้อมูลผู้ว่างงานเป็นทะเบียนรายบุคคลในระดับหมู่บ้าน
- (2) ผู้ไม่มียานทำและพร้อมที่จะทำงานเป็นกลุ่มเป้าหมายของการสำรวจ
- (3) คาบเวลาการสำรวจรอบที่ 1 อยู่ในช่วงเดียวกัน คือ เดือนมีนาคม 2542
- (4) ดำเนินการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามที่เป็นข้อมูลทั่วไป

และข้อมูลการมีงานทำที่คล้ายคลึงกัน และมีการบันทึกเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก

- (5) พื้นที่ที่สำรวจส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เดียวกัน

4. เมื่อพิจารณาข้อมูลในภาพรวมแล้วจะเห็นได้ว่าข้อมูลการว่างงานของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมมีลักษณะที่สอดคล้องและคล้ายคลึงกับข้อมูลการว่างงานของกรมการปกครองและสำนักงานสถิติแห่งชาติ ดังกล่าว ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมจึงน่าจะมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับหนึ่ง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. ความเหมาะสมของการจัดเก็บข้อมูลของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม มีดังนี้
 - (1) การจัดเก็บในลักษณะทะเบียนผู้ว่างงานรายบุคคลและลงลึกในระดับพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน ทำให้หน่วยงานที่ดำเนินการโครงการภายใต้มาตรการบรรเทาปัญหาการว่างงาน สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์เพื่อจ้างงานผู้ว่างงานและผู้ถูกเลิกจ้างทำงานในพื้นที่ได้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย
 - (2) มีการจัดเก็บเลขประจำตัวประชาชน 13 หลัก ในฐานะข้อมูลผู้ว่างงาน ซึ่งเป็นรหัสมาตรฐานประจำตัวบุคคล สามารถนำมาตรวจสอบความซ้ำซ้อนของข้อมูลได้ ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องยิ่งขึ้น
 - (3) ไม่ได้ทำการสำรวจเพียงครั้งเดียว และมีการติดตามผลการช่วยเหลือผู้ว่างงานและผู้ถูกเลิกจ้าง จึงทำให้ข้อมูลมีการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน
2. ควรขยายการสำรวจในระดับชุมชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของประเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลผู้ว่างงานที่มีความชัดเจน
3. เนื่องจากข้อมูลการว่างงานเป็นข้อมูลที่มีความเคลื่อนไหวและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา และเป็นข้อมูลที่เตือนภัยด้านแรงงาน จึงควรมีการสำรวจและจัดเก็บข้อมูลอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องทุกปี เพื่อปรับปรุงข้อมูลให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน
4. ควรสนับสนุนให้ศูนย์สงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านและองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในการดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านแรงงานและสวัสดิการสังคมในท้องถิ่นของตน รวมทั้งการบริหารจัดการระบบข้อมูลด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้ถูกเลิกจ้างและผู้ว่างงาน ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัวและหมู่บ้านอย่างมั่นคงและยั่งยืน
5. ควรจัดทำแผนงาน/โครงการเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลว่างงานในระดับพื้นที่ ทุกขั้นตอน โดยให้ประชาชนผู้อยู่ในพื้นที่มีส่วนร่วมในการประเมินผลด้วย เพื่อตรวจสอบสัมฤทธิ์ผลของนโยบายและเป็นกลไกสำหรับการตรวจสอบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการนำนโยบายไปปฏิบัติ และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น